

Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål
nr P 4713–21 över överklagande av
kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplan
för del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet i
Mölnlycke, Härryda kommun

7

2015KS531

Kommunstyrelsen

Datum
2022-09-13

Diarienummer
2015KS531 214

Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr P 4713–21 över överklagande av kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplan för del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet i Mölnlycke, Härryda kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar *Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr P 4713–21 över överklagande av kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplan för del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet i Mölnlycke, Härryda kommun* som sitt eget yttrande till mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt i mål nr P 4713–21.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 14 oktober 2021 § 192 att anta detaljplan för del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet i Mölnlycke, Härryda kommun. Syftet med detaljplanen är att utveckla området vid Mölnlyckemotet genom att med den befintliga naturen och ny bebyggelse åstadkomma både en välkomnande entré till Mölnlycke och nya strategiska lägen för verksamheter. I planen ingår också en säkrare och mer attraktiv cykelförbindelse mot Mölndal och Göteborg.

Kommunfullmäktiges beslut har därefter överklagats av Naturskyddsföreningen i Härryda som yrkar att mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt ska upphäva beslutet att anta detaljplanen. Mark- och miljödomstolen har i mål P 4713–21 förelagt kommunen att yttra sig. Efter beviljat anstånd ska yttrandet ha kommit in till mark- och miljödomstolen senast den 30 september 2022. Förvaltningen har tagit in extern juridisk kompetens för att utarbeta ett förslag till yttrande. I yttrandet anges att kommunens inställning är att överklagandet ska avslås.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 13 september 2022
- Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr P 4713–21 över överklagande av kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplan för

del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet i Mölnlycke, Härryda kommun

- Bilaga till yttrandet
- Kommunfullmäktiges beslut den 14 oktober 2021 § 192
- Föreläggande, inklusive överklagande

Peter Lönn
T.f. Samhällsbyggnadschef

Mariana Andersson
Plan- och bygglovschef

Datum
2022-09-13

Dnr
2015KS531 214

Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr P 4713–21 över överklagande av kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplan för del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet i Mölnlycke, Härryda kommun

Härryda kommun ("**Kommunen**") har förelagts att yttra sig avseende Naturskyddsföreningen i Härrydas ("**Föreningen**") överklagande av ovan nämnda beslut, i vilket Föreningen yrkar att mark- och miljödomstolen ska upphäva beslutet att anta detaljplanen.

Mark- och miljödomstolen har meddelat Kommunen anstånd med att yttra sig till och med den 30 september 2022.

Inställning

Kommunen motsätter sig Föreningens yrkande om att beslutet att anta detaljplanen ska upphävas och anser följaktligen att mark- och miljödomstolen ska avslå överklagandet.

Kommunen bemöter i det följande vad Föreningen anfört och utvecklar samtidigt grunderna för sin inställning.

Frågan om betydande miljöpåverkan

Kommunen vidhåller sin bedömning att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och att det därför inte krävts att en miljökonsekvensbeskrivning upprättats.

Kommunen har i behovsbedömningen utgått från kriterierna i bilaga 4 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar, varvid Kommunen bl.a. beaktat att det är fråga om ett mindre område på lokal nivå som överensstämmer med översiktsplanen, typen av verksamheter som detaljplanen möjliggör och risken för påverkan på de nationella miljömålen, kvaliteten på mark, vatten, luft och miljön i övrigt samt miljökvalitetsnormer för luft och vatten. Kommunen har utifrån dessa kriterier bedömt att detaljplanen inte kan antas innebära en betydande miljöpåverkan.

Kommunen har i denna fråga fört en löpande dialog med Länsstyrelsen i Västra Götalands län ("Länsstyrelsen"). Kommunens bedömning har genomgående delats av Länsstyrelsen, vilket bekräftas av myndighetens samrådsyttrande, vari Länsstyrelsen konstaterar att en miljökonsekvensbeskrivning inte behöver tas fram.¹

En utebliven miljökonsekvensbeskrivning i fall där sådan krävts har i praxis ansetts kunna utgöra skäl för att en detaljplan inte kan godtas. Bedömningen av om en miljökonsekvensbeskrivning krävts eller inte ska dock ske med beaktande av de frågor som miljökonsekvensbeskrivningen har till uppgift att belysa i det enskilda fallet.² Det kan således vara fullt tillräckligt att frågor kring effekter av detaljplanens genomförande tillgängliggörs och bedöms genom utredningar i enklare form.³

I förevarande fall har en erforderlig bedömning av detaljplanens effekter kunnat göras med stöd av de utredningsåtgärder som vidtagits inom ramen för planprocessen, bl.a. den naturvärdesinventering⁴ och artskyddsutredning⁵ som genomförts i syfte att utreda frågor om påverkan på naturvärdesobjekt och skyddade arter samt möjliga anpassningar av planens utformning och nödvändiga skyddsåtgärder. Det föregående är typiska exempel på utredningar i enklare form som i tillräcklig omfattning tillgängliggör information avseende relevanta frågor för detaljplanens genomförande och därmed ersätter behovet av en miljökonsekvensbeskrivning.

Föreningen har lyft fram ett flertal områden som alla beaktats av Kommunen vid den sammantagna bedömningen av huruvida planen kan antas innebära en betydande miljöpåverkan. Nedan bemöts Föreningens synpunkter inom dessa områden var för sig.

Artskydd

I praxis har det bedömts vara en förutsättning för en effektiv tillämpning av bestämmelserna om artskydd att behovet av hänsyn till skyddade arter klarläggs i sådan tid att det kan beaktas inom ramen för detaljplaneprocessen.⁶

Kommunen har därför låtit genomföra en naturvärdesinventering och efterföljande artskyddsutredning. Utredningarna har visat att det inom planområdet förekommer arter som är fridlysta enligt 4 § artskyddsförordningen (2007:845) och att dessa arter riskerar att påverkas negativt av detaljplanens genomförande.

¹ Länsstyrelsen i Västra Götalands län, samrådsyttrande, daterat den 22 november 2019.

² RÅ 2005 ref. 44.

³ Jfr. bl.a. Mark- och miljööverdomstolens dom den 19 januari 2016 i mål nr P 11828-14.

⁴ Kullingsjö, 2020, Naturvärdesinventering vid Mölnlyckemotet, Naturcentrum AB.

⁵ Kullingsjö, 2020, Artskyddsutredning – Mölnlyckemotet, Härryda kommun, Naturcentrum AB.

⁶ Se t.ex. RÅ 2005 ref. 44 och Mark- och miljööverdomstolens dom den 20 april 2015 i mål nr P 8073-14.

Med grund i dessa utredningar har Kommunen beslutat att vidta skyddsåtgärder i syfte att minska planens potentiella påverkan på fridlysta arter. Efter samråd med Länsstyrelsen har Kommunen bl.a. minskat planområdet med nästan 5 000 kvadratmeter för att exkludera områden med höga naturvärden. Därutöver har det område som kan bli föremål för totalt ianspråktagande begränsats och ett område i den nordvästra delen av planområdet har sparats såsom allmän platsmark – NATUR. Åtgärderna har syftat till att säkerställa att de berörda arternas gynnsamma bevarandestatus inte påverkas av detaljplanens genomförande, vilket stod i överensstämmelse med den praxis som var gällande vid tidpunkten för denna del av planprocessen. Länsstyrelsen bekräftade slutligen att skyddsåtgärderna var tillräckliga och sammantaget minskade riskerna för påverkan på lämpliga livsmiljöer för t.ex. hasselsnok och mindre hackspett, vilket fick som följd att Länsstyrelsen inte bedömde att genomförandet av detaljplanen innefattade dispenspliktiga åtgärder.

Den förändring i praxis som ägt rum sedan EU-domstolens avgörande i ”Skydda skogen”⁷ bör enligt Kommunen inte få till följd att detaljplanen inte kan godtas, utan snarare att underlaget till detaljplanen bör bedömas utifrån huruvida det kan antas att de dispenser som nu eventuellt kan komma att behövas för åtgärder relaterade till genomförandet av detaljplanen sannolikt kan erhållas.

Det finns inte något formellt krav på att en dispens från förbuden i artskyddsförordningen ska ha beviljats innan en detaljplan antas.⁸ Det avgörande bör istället vara att det framgår att detaljplanen är genomförbar, vilket är beroende av huruvida underlaget till detaljplanen på ett erforderligt sätt behandlar dessa frågor samt att det är sannolikt att nödvändiga dispenser kan beviljas för de åtgärder som genomförandet innefattar.

Kommunen har följaktligen inte varit förhindrad att anta detaljplanen innan frågan om behov av eventuell dispens var slutligt avgjord, särskilt inte med hänsyn till det underlag för bedömning av frågan som funnits i form av naturvärdesinventering och artskydds-utredning samt de anpassningar och skyddsåtgärder som vidtagits i samråd med Länsstyrelsen. Vid behov möjliggör dessutom detaljplanen ytterligare skyddsåtgärder, i syfte att inte aktualisera förbuden i artskyddsförordningen, genom att bl.a. begränsa de områden som kan bli föremål för fullt ianspråktagande. Utredningarna ger dessutom stöd för att dispens sannolikt kan beviljas om det i efterhand bedöms nödvändigt för genomförandet av detaljplanen, bl.a. med hänsyn till att detaljplanen möjliggör ett infrastrukturprojekt utan lämplig alternativ lokalisering och innefattar flertalet åtgärder i syfte att öka trafiksäkerheten.

Föreningen har inte utvecklat vad som anförts om att dispens kan komma att krävas för andra fågelarter såsom stare och flugsnappare samt för flertalet kräl- och groddjursarter. Det framgår inte varför dispens skulle krävas vad

⁷ EU-domstolens dom den 4 mars 2021 i de förenade målen C-473/19 och C-474/19.

⁸ Se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 7 juni 2018 i mål nr P 8129-17.

avser dessa arter samt vilka andra fågelarter och kräl- och groddjursarter som åsyftas.

Det är med hänsyn till otydligheten i vad Föreningen anfört ovan inte möjligt för Kommunen att bemöta detta utöver att hänvisa till de utredningsåtgärder med efterföljande anpassningar av detaljplanen som vidtagits i syfte att säkerställa ett genomförande utan otillåten påverkan på skyddade arter och deras livsmiljöer. Den senare uppkomna frågan om eventuellt behov av dispens, med anledning av förändringen i praxis, bedöms dessutom kunna hanteras med grund i de utredningar som genomförts.

Mot denna bakgrund har frågan om vilken effekt detaljplanens genomförande kan få för skyddade arter och deras livsmiljöer klarlagts och bedömts i tillräcklig omfattning under arbetet med detaljplanen. Det saknas därmed anledning att upphäva beslutet att anta detaljplanen med grund i behovet av ytterligare utredningsinsatser i denna fråga.⁹

Rådasjöns naturreservat

Kommunen anser att det finns förutsättningar för att beviljas dispens från natur-reservatets föreskrifter och har för avsikt att söka dispens innan dispenspliktiga åtgärder vidtas. Det ska härvid noteras att de tillkommande åtgärder som planen medger och som ligger inom naturreservatet avser utvidgning av befintlig väg. Det kan därför ifrågasättas om åtgärderna kräver dispens eftersom åtgärder inom väg-, gång- och cykelväg och järnvägsområde inte omfattas av det förbud som återfinns i föreskrifterna för reservatet.¹⁰

Att det vid detaljplanens antagande inte fanns en beviljad dispens är inte detsamma som att frågan om genomförandets påverkan på naturreservatet inte har beaktats inom ramen för planprocessen. Även om det inte uttryckligen anges så har de planerade åtgärderna bedömts sakna egentlig påverkan på värdefulla biotoper eller skyddade arter. Åtgärderna påverkar inte heller friluftslivet eller allmänhetens möjligheter till naturupplevelser i området kring Rådasjön. Med hänsyn till planområdets avskilda läge i förhållande till Rådasjön måste den eventuella inverkan på allmänhetens tillträde till det område som åtgärderna vidtas inom anses vara liten. Inget av de värden som beskrivs som syftet med inrättandet av naturreservatet bedöms påverkas negativt. Skälen för åtgärderna som detaljplanen möjliggör, vilka syftar till att öka trafiksäkerheten, bör därför ha företräde framför de allmänna intressen vilka beskrivits ovan. Det är därför sannolikt att särskilda skäl för att medge dispens föreligger.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan har Kommunen kunnat hantera och bedöma frågan på erforderligt sätt inom ramen för planprocessen. Vad Föreningen i denna del anfört om påverkan på skyddade arter samt dagvatten behandlas vidare under respektive avsnitt i detta yttrande.

⁹ Jfr. Mark- och miljööverdomstolens dom den 19 januari 2016 i mål nr P 11828-14.

¹⁰ Rådasjöns naturreservat, beslutshandling 2004-06-17, s. 3.

Natura 2000-området Labbera

Föreningen har anfört att påverkan på Natura 2000-området främst kommer att ske genom påverkan på de arter som finns i området.

Ingen av de arter som Föreningen räknar upp i överklagandet utgör bevarandemål för området. Det överordnade målet med Natura 2000-området är att ekskogarna och bokskogarna och dess arter ska finnas kvar i nuvarande mängd eller öka. Det föregående ska i första hand säkras genom att utpekade miljöer inom Natura 2000-området bevaras, även Rådasjöns naturreservat bidrar till säkerställandet av viktiga lövskogar i området. De naturtyper och arter som ska bevaras inom Natura 2000-området Labbera är Trädklädd betesmark (9070), Näringsfattig bokskog (9110), Näringsrik ekskog (9160) och Näringsfattig ekskog (9190).

Med beaktande av ovanstående kan det på sin höjd bli fråga om en indirekt påverkan på Natura 2000-området som inte riskerar att påverka områdets bevarandesyften eller på annat vis försvåra bevarandet på ett sätt som kräver tillstånd. En risk för påverkan utöver detta framstår under alla omständigheter som osannolik, bl.a. med hänsyn till avståndet mellan planområdet och Natura 2000-området och det faktum att målet med det senare ska säkras främst genom bevarandet av miljöer inom själva området.

Det ovanstående har bekräftats av Länsstyrelsen under planprocessen.

Det har således saknats anledning för Kommunen att beakta och utreda frågan om påverkan på Natura 2000-området i ytterligare utsträckning vid framtagandet av detaljplanen.

Strandskydd

Föreningen har anfört att det krävs att strandskyddet upphävs eller att dispens beviljas i den del av planområdet som omfattas av strandskydd, vilket planlagts som Allmän platsmark – VÄG.

Kommunen är av uppfattningen att de åtgärder som kan bli aktuella i strandskyddat område inte är otillåtna enligt 7 kap. 15 § miljöbalken, varför det inte har beslutats om att upphäva strandskyddet i det aktuella området. Kommunen har inte heller för avsikt att söka dispens för åtgärderna, men utesluter samtidigt inte ett sådant tillvägagångssätt för det fall att en annan bedömning görs inför åtgärdernas utförande.

Kommunen grundar sin bedömning i att åtgärden som detaljplanen medger, en förflyttning av slänten i sydlig riktning precis intill skogslinjen, inte är synlig och därmed avhållande för den allmänhet som passerar mellan Rådasjöns stränder och den aktuella platsen. Åtgärden hindrar eller avhåller därför inte allmänheten från att beträda det strandskyddade området. Åtgärden har inte heller någon sådan väsentlig påverkan på livsvillkoren för djur- och växtliv som innebär att den är förbjuden. Det område som tas i anspråk är ytterst begränsat och den naturmiljö som påverkas består av ung lövskog. Det bör härvid särskilt framhållas att det, i jämförelse med nu

gällande plan, endast är fråga om en egentlig utökning av ianspråktagen mark om cirka 292 kvadratmeter.

Mark- och miljööverdomstolen har i praxis bedömt att bl.a. vägar inte nödvändigtvis står i strid med de förbud som gäller inom strandskyddat område, helt i enlighet med ovan förda resonemang.¹¹

Om dispens visar sig krävas bedömer Kommunen att det sannolikt föreligger sådana särskilda skäl som krävs för att dispensen ska beviljas.¹²

Länsstyrelsen har delat Kommunens bedömning i frågan och har inte ansett att detaljplanens genomförande kommer resultera i dispenspliktiga åtgärder.

Kommunen har således utrett och hanterat frågan på ett erforderligt sätt inom ramen för planprocessen.

Riksintresse för friluftslivet

Länsstyrelsen, som har till uppgift att bevaka statliga intressen såsom riksintressen, har inom ramen för samråds- och granskningsförfarandet inte haft några invändningar mot detaljplanens utformning och har inte bedömt att något riksintresse kommer att skadas påtagligt av detaljplanens genomförande.¹³ Länsstyrelsen har inte heller beslutat att överpröva beslutet att anta detaljplanen. Även om det inte finns något formellt hinder för att frånga Länsstyrelsens bedömning saknas det ofta anledning för en överprövande instans att göra det med hänsyn till den särskilda sakkunskap som myndigheten besitter och som behövs för att bedöma dessa frågor.¹⁴

Kommunen vidhåller sin bedömning att genomförandet av detaljplanen inte innebär någon påtaglig skada för något av de värden som utgör grunden för riksintresset. Det föregående gäller bl.a. med beaktande av det ytterst begränsade område, vilket är utpekade som riksintresse, som omfattas av planområdet. Området angränsar dessutom redan till en befintlig väg. Utformningen av föregående nämnda område, dvs. en smalare sträcka längs den befintliga vägen, vilket i princip är otillgängligt och inte synligt från strandlinjen pga. den täta vegetationen, ger ytterligare stöd för Kommunens inställning i frågan.

Det saknas även i övrigt stöd för att detaljplanens genomförande skulle medföra en sådan påtaglig skada på riksintresset som Föreningen påstår.

Dricksvattentäkt

Kommunen har tagit erforderlig hänsyn till eventuell påverkan på Rådasjöns vattentäkt genom förorenat vatten från planområdet inom ramen för planarbetet. Detaljplanen är bl.a. framtagen med hänsyn till de föreskrifter som gäller för vattenskyddsområdet. Kommunen har även beaktat de föreslagna

¹¹ Jfr. MÖD 2018:23.

¹² Se t.ex. 7 kap. 18 c § fjärde alternativt femte punkten miljöbalken.

¹³ Länsstyrelsen i Västra Götalands län, granskningsyttrande, daterat 28 april 2021.

¹⁴ Se t.ex. MÖD 2014:12.

föreskrifterna för det nya, ännu ej inrättade vattenskyddsområdet. Frågan är således tillräckligt utredd och hanterad.

Dagvatten

Kommunen har i detaljplanen reglerat frågan om dagvatten genom att varje enskild verksamhetsutövare ansvarar för att dagvatten omhändertas inom respektive fastighet och att vattnet renas innan det når Rådasjön.

Anläggningar för uppsamling, rening och behandling av dagvatten ska dessutom anmälas till Kommunen för att säkerställa att de utformas i enlighet med gällande dagvattenpolicy. Frågan är därmed tillräckligt utredd och hanterad.

Förtydligande

Kommunen vill särskilt framhålla att den åskådliggörande bilden över planområdet som Föreningen presenterat i aktbil. 6, s. 5 är felaktig. Den visar området för naturvärdesinventeringen och skiljer sig markant från det faktiska planområdet, se bilaga 1. Det föregående har betydelse för vad Föreningen anför bl.a. gällande de naturvärden som riskerar påverkas av planens genomförande.

Sammanfattning

Kommunen anser sammanfattningsvis att de utredningar som vidtagits inom ramen för planprocessen är tillräckliga och att de anpassningar som gjorts av detaljplanen med stöd i dessa utredningar och i samråd med Länsstyrelsen medfört att detaljplanen inte innebär en betydande miljöpåverkan. Det saknas därför skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen med grund i vad Föreningen anfört i denna del.

Den ovan nämnda anpassningen som gjorts av planen och de skyddsåtgärder som vidtagits i syfte att undvika otillåten påverkan på skyddade arter och deras livsmiljöer samt det faktum att dispensfrågan sannolikt kan hanteras i erforderlig ordning i ett senare skede medför att detaljplanen kan godtas även vad avser frågan om påverkan på skyddade arter. Även i övrigt framgår det av underlaget att förutsättningar för beviljande av eventuella erforderliga dispenser sannolikt föreligger.

Kommunen vill med anledning av EU-domstolens avgörande i ”Skydda skogen” framhålla att majoriteten av alla detaljplaner efter avgörandet kan anses innehålla ett visst mått av osäkerhet gällande behovet av dispenser enligt artskyddsförordningen. Om krav ställs på utredningar utöver de som Kommunen genomfört i förevarande fall och följden blir att själva aktualiserandet av frågan om behovet av dispens medför att detaljplanen per automatik antas innebära en betydande miljöpåverkan saknas det fortsättningsvis möjlighet att bedöma utredningsbehovet i det enskilda fallet. Det föregående skulle innebära ett i princip obligatoriskt och betungande krav på framtagande av miljökonsekvensbeskrivningar i planprocessen.

Samtliga övriga frågor som Föreningen berört i överklagandet är tillräckligt utredda, hanterade och beskrivna inom ramen för planarbetet och till beslutet hörande underlag.

Föreningens överklagande bör därför avslås.

Bilaga 1 till yttrande

Figur 1 - Ortofoto med markering av planområdet

Utdrag från planbeskrivningen, s. 6.

Utdrag från Föreningens komplettering av överklagandet, aktbil. 6, s. 5.

Sammanträdesdatum
2021-10-14

§ 192

Dnr 2015KS531

Återremitterat ärende: Antagande av detaljplan för del av Råda 1:1 mfl Mölnlyckemotet i Mölnlycke, Härryda kommun

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut i enlighet med kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige antar detaljplan för del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet.

Reservation

Patrik Linde (S), Gunilla Wathne (S), Björn Magnusson (S), Siw Hallbert (S), Lena Fredriksson (S), Ulla-Karin Johansson (S), Robert Langholz (S), Monica Bengtsson (S), Oskar Sköld (S), Mats Werner (S), Bengt Johansson (V) och Bengt Hellgren (SD) reserverar sig mot beslutet.

Roland Jonsson (MP), Marie Strid (MP), Ahamd Ahmadi Daghdar (MP) och Christian Schmitt (MP) reserverar sig skriftligt i bilaga 1.

Peter Arvidsson (SD) reserverar sig mot beslutet och meddelar att han avser komma in med en skriftlig reservation före justeringen. Vid justeringen av protokollet finns ingen skriftlig reservation från Peter Arvidsson.

Sammanfattning av ärendet

Den 16 september 2021 § 160 beslutade kommunfullmäktige med stöd av en minoritet att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att göra en miljökonsekvensbeskrivning. Kommunstyrelsen behandlade återremissen den 23 september 2021 § 313 och beslutade då att föreslå att kommunfullmäktige antar detaljplan för del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet.

Förvaltningen har upprättat ett förslag till detaljplan för del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemotet, Härryda kommun. Uppdraget att upprätta detaljplan beslutades av kommunstyrelsen den 23 november 2015 § 343. Förslaget är förenligt med kommunens översiktsplan, ÖP2012.

Syftet med detaljplanen är att utveckla området vid Mölnlyckemotet genom att med den befintliga naturen och ny bebyggelse åstadkomma både en välkomnande entré till Mölnlycke och nya strategiska lägen för verksamheter. I planen ingår också en säkrare och mer attraktiv cykelförbindelse mot Möln dal och Göteborg. Nya hållplatslägen och förbättrad tillgänglighet med cykel skapar även bättre förbindelser med Mölnlycke företagspark norr om motet.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Sammanträdesdatum
2021-10-14

Sektorn för samhällsbyggnad har upprättat förslag till avtal som reglerar kostnadsfördelning och åtaganden mellan kommun och fastighetsägare vid utbyggnad av Metallvägen. En förutsättning för antagandet av detaljplanen är att kommunfullmäktige har godkänt genomförandeaftalet för detaljplan Råda 1:1 m.fl..

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 23 september 2021 § 313
- Ordförandens förslag till beslut 23 september 2021, inför kommunstyrelsens sammanträde
- Kommunfullmäktiges beslut 16 september 2021 § 160
- Kommunstyrelsens beslut 26 augusti 2021 § 263
- Tjänsteskrivelse 1 juli 2021
- Plankarta
- Planbeskrivning
- Illustrationskarta
- Granskningsutlåtande
- Kommunstyrelsens beslut den 23 november 2015 § 34

Förslag till beslut på sammanträdet

Roland Jonsson (M) föreslår med instämmande av Patrik Linde (S) att kommunfullmäktige i första hand återremitterar ärendet till kommunstyrelsen för att göra en miljökonsekvensbeskrivning. I andra hand föreslår Roland Jonsson med instämmande av Patrik Linde att kommunfullmäktige avslår kommunstyrelsens förslag.

Peter Arvidsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige i första hand återremitterar ärendet till kommunstyrelsen där alternativ utreds samt tydligare ekonomisk bedömning såväl som risk- och konsekvensanalys utförs. I andra hand föreslår han att kommunfullmäktige avslår kommunstyrelsens förslag.

Per Vorberg (M) föreslår att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden redovisar att han kommer att fråga om kommunfullmäktige ska återremittera eller avgöra ärendet idag. Detta gör han genom att fråga om kommunfullmäktige bifaller eller avslår förslaget om återremiss från Roland Jonsson och Peter Arvidsson var för sig. Väljer kommunfullmäktige att bifalla något av förslagen om återremiss återremitteras ärendet till kommunstyrelsen. Om kommunfullmäktige beslutar att avgöra ärendet idag kommer ordföranden fråga om kommunfullmäktige kan bifalla eller avslå kommunstyrelsens förslag.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2021-10-14

Kommunfullmäktige godkänner redovisad beslutsgång.

Roland Jonssons förslag om återremiss och avslag

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Roland Jonssons förslag om återremiss.

Omröstning begärs. Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att avslå Roland Jonssons förslag

Nej-röst för att bifalla Roland Jonssons förslag

Med 28 ja-röster och 23 nej-röster beslutar kommunfullmäktige att avslå Roland Jonssons förslag. Hur var och en röstade framgår av omröstningslista 1.

Peter Arvidssons förslag om återremiss och avslag

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Peter Arvidssons förslag om återremiss.

Omröstning begärs. Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att avslå Peter Arvidssons förslag

Nej-röst för att bifalla Peter Arvidssons förslag

Med 31 ja-röster, 8 nej-röster och 12 som avstår beslutar kommunfullmäktige att avslå Peter Arvidssons förslag. Hur var och en röstade framgår av omröstningslista 2.

Kommunstyrelsens förslag och avslag

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begärs. Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att bifalla kommunstyrelsens förslag

Nej-röst för att avslå kommunstyrelsens förslag

Med 28 ja-röster, 22 nej-röster och 1 som avstår beslutar kommunfullmäktige att bifalla kommunstyrelsens förslag. Hur var och en röstade framgår av omröstningslista 3.

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2021-10-14

Voteringslista: § 192

Ärende: Återremitterat ärende: Antagande av detaljplan för del av Råda 1:1 mfl
Mölnlyckemotet i Mölnlycke, Härryda kommun, 2015KS531

Omröstningslista 1

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Per Vorberg (M), ledamot	X		
Grim Pedersen (M), ledamot	X		
Kersti Lagergren (M), ledamot	X		
Hans Larsson (M), ledamot	X		
Roger Nordman (M), ordförande	X		
Mikael Johannison (M), ledamot	X		
Sven Karlsson (M), ledamot	X		
Rickard Rosengren (M), ledamot	X		
Gunnar Häggström (M), vice ordförande	X		
Jan Andersson (M), ledamot	X		
Ulrika Nordenstam (M), ledamot	X		
Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot	X		
Gun Wågsjö (C), ledamot	X		
Fredrik Mossmark (C), ledamot	X		
David Dinsdale (L), ledamot	X		
Anders Halldén (L), ledamot	X		
Anita Anger (L), ledamot	X		
Håkan Eriksson (KD), ledamot	X		
Jan Inge Forsberg (SP), ledamot	X		
Cecilia Grebert Flatow (SP), ledamot	X		
Steinar Walsö-Kanstad (KP), ledamot	X		
Patrik Linde (S), ledamot		X	
Gunilla Wathne (S), ledamot		X	
Björn Magnusson (S), 2:e vice ordförande		X	
Siw Hallbert (S), ledamot		X	
Lena Fredriksson (S), ledamot		X	
Ulla-Karin Johansson (S), ledamot		X	
Robert Langholz (S), ledamot		X	
Monica Bengtsson (S), ledamot		X	
Oskar Sköld (S), ledamot		X	
Mats Werner (S), ledamot		X	

Sammanträdesdatum
2021-10-14

Kerstin Sandberg (V), ledamot		X	
Bengt Andersson (V), ledamot		X	
Roland Jonsson (MP), ledamot		X	
Marie Strid (MP), ledamot		X	
Boris Leimar (SD), ledamot		X	
Patrik Strömsten (SD), ledamot		X	
Bengt Hellgren (SD), ledamot		X	
Peter Arvidsson (SD), ledamot		X	
Inga-Lill Hellgren (SD), ledamot		X	
Ingemar Lindblom (M), ersättare	X		
Bengt Johansson (M), ersättare	X		
Elin Germgård (C), ersättare	X		
Lars Magnus Frisk (L), ersättare	X		
Inger Axelsson (KD), ersättare	X		
Martin Tengfjord (SP), ersättare	X		
Jan Gustavsson (KP), ersättare	X		
Ahmad Ahmadi (MP), ersättare		X	
Christian Schmitt (MP), ersättare		X	
Danuta Wahlberg (SD), ersättare		X	
Hans Lundquist (SD), ersättare		X	
Resultat	28	23	0

Omröstningslista 2

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Per Vorberg (M), ledamot	X		
Grim Pedersen (M), ledamot	X		
Kersti Lagergren (M), ledamot	X		
Hans Larsson (M), ledamot	X		
Roger Nordman (M), ordförande	X		
Mikael Johannison (M), ledamot	X		
Sven Karlsson (M), ledamot	X		
Rickard Rosengren (M), ledamot	X		
Gunnar Häggström (M), vice ordförande	X		
Jan Andersson (M), ledamot	X		
Ulrika Nordenstam (M), ledamot	X		
Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot	X		
Gun Wågsjö (C), ledamot	X		
Fredrik Mossmark (C), ledamot	X		

Sammanträdesdatum
2021-10-14

David Dinsdale (L), ledamot	X		
Anders Halldén (L), ledamot	X		
Anita Anger (L), ledamot	X		
Håkan Eriksson (KD), ledamot	X		
Jan Inge Forsberg (SP), ledamot	X		
Cecilia Grebert Flatow (SP), ledamot	X		
Steinar Walsö-Kanstad (KP), ledamot	X		
Patrik Linde (S), ledamot			X
Gunilla Wathne (S), ledamot			X
Björn Magnusson (S), 2:e vice ordförande	X		
Siw Hallbert (S), ledamot			X
Lena Fredriksson (S), ledamot	X		
Ulla-Karin Johansson (S), ledamot			X
Robert Langholz (S), ledamot	X		
Monica Bengtsson (S), ledamot			X
Oskar Sköld (S), ledamot			X
Mats Werner (S), ledamot			X
Kerstin Sandberg (V), ledamot		X	
Bengt Andersson (V), ledamot		X	
Roland Jonsson (MP), ledamot			X
Marie Strid (MP), ledamot			X
Boris Leimar (SD), ledamot		X	
Patrik Strömsten (SD), ledamot		X	
Bengt Hellgren (SD), ledamot		X	
Peter Arvidsson (SD), ledamot		X	
Inga-Lill Hellgren (SD), ledamot		X	
Ingemar Lindblom (M), ersättare	X		
Bengt Johansson (M), ersättare	X		
Elin Germgård (C), ersättare	X		
Lars Magnus Frisk (L), ersättare	X		
Inger Axelsson (KD), ersättare	X		
Martin Tengfjord (SP), ersättare	X		
Jan Gustavsson (KP), ersättare	X		
Ahmad Ahmadi (MP), ersättare			X
Christian Schmitt (MP), ersättare			X
Danuta Wahlberg (SD), ersättare			X
Hans Lundquist (SD), ersättare		X	

Sammanträdesdatum
2021-10-14

Resultat	31	8	12
----------	----	---	----

Omröstningslista 3

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Per Vorberg (M), ledamot	X		
Grim Pedersen (M), ledamot	X		
Kersti Lagergren (M), ledamot	X		
Hans Larsson (M), ledamot	X		
Roger Nordman (M), ordförande	X		
Mikael Johannison (M), ledamot	X		
Sven Karlsson (M), ledamot	X		
Rickard Rosengren (M), ledamot	X		
Gunnar Häggström (M), vice ordförande	X		
Jan Andersson (M), ledamot	X		
Ulrika Nordenstam (M), ledamot	X		
Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot	X		
Gun Wågsjö (C), ledamot	X		
Fredrik Mossmark (C), ledamot	X		
David Dinsdale (L), ledamot	X		
Anders Halldén (L), ledamot	X		
Anita Anger (L), ledamot	X		
Håkan Eriksson (KD), ledamot	X		
Jan Inge Forsberg (SP), ledamot	X		
Cecilia Grebert Flatow (SP), ledamot	X		
Steinar Walsö-Kanstad (KP), ledamot	X		
Patrik Linde (S), ledamot		X	
Gunilla Wathne (S), ledamot		X	
Björn Magnusson (S), 2:e vice ordförande			X
Siw Hallbert (S), ledamot		X	
Lena Fredriksson (S), ledamot		X	
Ulla-Karin Johansson (S), ledamot		X	
Robert Langholz (S), ledamot		X	
Monica Bengtsson (S), ledamot		X	
Oskar Sköld (S), ledamot		X	
Mats Werner (S), ledamot		X	
Kerstin Sandberg (V), ledamot		X	
Bengt Andersson (V), ledamot		X	
Roland Jonsson (MP), ledamot		X	

Sammanträdesdatum
2021-10-14

Marie Strid (MP), ledamot		X	
Boris Leimar (SD), ledamot		X	
Patrik Strömsten (SD), ledamot		X	
Bengt Hellgren (SD), ledamot		X	
Peter Arvidsson (SD), ledamot		X	
Inga-Lill Hellgren (SD), ledamot		X	
Ingemar Lindblom (M), ersättare	X		
Bengt Johansson (M), ersättare	X		
Elin Germgård (C), ersättare	X		
Lars Magnus Frisk (L), ersättare	X		
Inger Axelsson (KD), ersättare	X		
Martin Tengfjord (SP), ersättare	X		
Jan Gustavsson (KP), ersättare	X		
Ahmad Ahmadi (MP), ersättare		X	
Christian Schmitt (MP), ersättare		X	
Danuta Wahlberg (SD), ersättare		X	
Hans Lundquist (SD), ersättare		X	
Resultat	28	22	1

Kommunfullmäktige 2021-10-14

Vi vill lämna följande skriftliga reservation.

Ärende 10, detaljplan Råda 1:1 Mönlyckemotet

Vi reserverar oss mot beslutet att inte återemittera ärendet till förvaltningen att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning för området.

Vi reserverar oss även för beslutet att anta detaljplanen. Området för detaljplanen ligger i direkt anslutning till Rådasjöns naturreservat med rödlistade arter och är även ett riksintresse för friluftsliv. Inom området finns även delar med höga naturvärden.

Miljöpartiet de gröna i Härryda

Roland Jonsson

Marie strid

Ahmad Ahmadi

Christian Schmitt

Härryda kommun

Parter: Naturskyddsföreningen i Härryda ./ Härryda kommun

Målet gäller: Överklagande av kommunfullmäktiges beslut 2021-10-14, dnr 2015KS531 att anta detaljplan för del av Råda 1:1 m.fl. Mölnlyckemetotet i Mölnlycke, Härryda kommun

Domstolen handlägger ovanstående mål. De handlingar som inlett målet finns bifogade.

Svara i målet

Lämna in ett skriftligt svar till domstolen och tala om ifall ni går med på eller motsätter er det som begärs i handlingarna. Om ni motsätter er – förklara varför.

Vill ni lägga fram några bevis ska ni tala om det. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka in de skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Om ni begär förhör med vittnen ska ni lämna deras namn samt adress, e-post och telefon.

Svara i tid

Domstolen måste ha ert svar **senast den 22 juli 2022**. Om ni inte svarar kan målet ändå komma att avgöras.

När ni skickar in svaret

Skicka gärna in handlingar i målet med e-post, helst i PDF-format. Om ni vill skicka dem på ett säkert sätt kan ni göra det via www.domstol.se/kontaktformular. För handlingar som ska signeras, använd istället www.domstol.se/digitalhandling.

Uppge ert namn, målnummer P 4713-21 och det telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss enklast per telefon 0521-270311.

Thomas Johansson

Bifogade handlingar: aktbilaga 6-7

Sida 1 (av 1)

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Hamngatan 6
Telefon
0521-27 02 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 1070
462 28 Vänersborg

Page 27 of 1219

E-post
vanersborgs.tingsratt@dom.se

Webbplats
www.domstol.se/vanersborgs-tingsratt/

Naturskyddsföreningen i Härryda
c/o Michael Nilsson
Näsetvägen 16
435 39 Mölnlycke 0768-369970
michael.nilsson@naturskyddsforeningen.se

2021-12-13

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R13

INKOM: 2021-12-13
MÅLNR: P 4713-21
AKTBIL: 6

**Mark- och miljödomstolen
Vänersborgs tingsrätt**

Mål nr P 4713-21 R13

Överklagande av kommunfullmäktige i Härrydas beslut att anta detaljplan för del av Råda 1:1 mfl Mölnlyckemotet i Mölnlycke, Härryda kommun (2021-10-14 KF § 192 Dnr 2015KS531).

Naturskyddsföreningen i Härryda har överklagat kommunfullmäktige i Härrydas beslut att anta detaljplan för del av Råda 1:1 mfl Mölnlyckemotet i Mölnlycke, Härryda kommun (2021-10-14 KF § 192 Dnr 2015KS531). Naturskyddsföreningen har fått anstånd att senast måndag 13 december 2021 få inkomma med yttrande för att närmare få utveckla skälen och grunderna för överklagandet samt vidta eventuella justeringar av framlagda yrkanden. Föreningen önskar även som grund för sin överklagan hänvisa till tidigare inlämnade yttranden,

Naturskyddsföreningen i Härryda yrkar att:

- Mark- och miljödomstolen beslutar att upphäva kommunens beslut om att anta detaljplanen.

Naturskyddsföreningen anser att planen utgör en betydande påverkan på miljön då den berör lokaler för flera skyddade och fridlysta arter, höga naturvärden, ett naturreservat, ett Natura 2000-område, riksintresse för friluftslivet och strandskyddat område. Ingen miljökonsekvensbeskrivning har upprättats och ingen prövning har skett gentemot lagstiftning som berör skyddade arter, strandskydd och Natura 2000-områden. Något som strider mot såväl nationell som unionsrättslig lagstiftning.

EU lagstiftningen utgör grunden

Den gemensamma unionsrättsliga EU-lagstiftningen inom miljöområdet utgör grunden för prövningen av olika miljö- och exploateringsärenden. I detta fall berörs unionsrättslig lagstiftning som fågeldirektivet, livsmiljödirektivet och vattendirektivet. Viktigt är även att beakta EU:s regleringar i unionsrättsliga frågor som berör miljökonsekvensbeskrivningar, försiktighetsprincipen och Århuskonventionen.

Den dom som EU-domstolen (C:2021:166 i de förenade målen C473-19 och C474-19) meddelande i mars 2021 måste särskilt beaktas i samband med det nu aktuella ärendet. Domen visar att Sveriges tillämpning av EU:s fågeldirektiv och livsmiljödirektivet har skett på ett felaktigt sätt.

Av EU-domen framgår bl. a att skyddade arters bevarandestatus eller påverkan på denna inte har någon betydelse vid bedömning av om artskyddet är aktualiserat. Detta går tvärtemot den svenska praxis som myndigheter och domstolar har grundat sina ställningstagande och beslut på. Skyddet upphör inte heller att gälla för arter som uppnått gynnsam bevarandestatus och innebär skydd även för enstaka individer. Skyddet för fåglar gäller dessutom för alla vilda fåglar. När det gäller skyddet för ett livsområdes kontinuerliga ekologiska funktionalitet så aktualiseras detta skydd även om åtgärderna inte riskerar försämra den berörda artens bevarandestatus.

Av EU-domstolens dom framgår även att EU:s fågeldirektiv och livsmiljödirektiv skall ses som ett gemensamt regelverk. EU-domstolen utgår visserligen i svaren på fråga 2 från livsmiljödirektivets regler då Sverige i artskyddsförordningen låtit detta direktivs ordalydelse omfatta även fåglar. Av EU-domstolens dom framgår dock att dessa regler är allmängiltiga för de båda direktiven och omfattar då även fåglar eftersom man i domen nämner de i de aktuella fallen förekommande fågelarterna tjäder, bivråk och duvhök (p.69). Även andra tidigare EU-domar visar på att livsmiljödirektivet och fågeldirektivet skall tolkas på samma sätt, så som i Bialowiezadomen (C-441/17). Även i EU-domen kring finsk vårjakt på ejder (C 217/19) tas frågan kring likheter i fågeldirektivet och livsmiljödirektivet upp och hur de skall tolkas tillsammans (p.84). Att EU-domstolen i de förenade målen C473-19 och C474-19 (C:2021:166) inte heller tar upp de delar i EU:s generaladvokats yttrande, som pekar på en uppdelning av fågeldirektivet och livsmiljödirektivets regler, visar på att domstolen i denna del inte håller med generaladvokaten.

Naturskyddsföreningen vill peka på att det av EU-domstolens dom (de förenade målen C473-19 och C474-19.p.32) framkommer att: *"Enligt fast rättspraxis ska vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara bestämmelsens lydelse beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (dom av den 2 juli 2020, Magistrat der Stadt Wien (Europeisk hamster), C-477/19, EU:C:2020:517, punkt 23 och där angiven rättspraxis)."* EU-domstolen tar även i sin dom upp vikten av en hög skyddsnivå och att försiktighetsprincipen är styrande vid miljöprövningar (p.38). Något Naturskyddsföreningen anser är viktigt att mark- och miljödomstolen beaktar vid sin prövning.

Det finns i detta EU-domstolsärende ett yttrande från EU:s generaladvokat Juliane Kokott. Naturskyddsföreningen vill påpeka att detta yttrande inte är relevant när det gäller tolkningen av EU-domen. Generaladvokatens yttrande har inte prejudikatverkan och skall ses som ovidkommande vid en bedömning av EU-domstolens dom. Det är enbart de delar av generaladvokatens förslag till beslut som EU-domstolen i sin dom tagit upp som är relevanta. I de delar som inte nämns ligger närmare till hands att EU-domstolen inte höll med generaladvokaten.

Mindre hackspett

Fig.1. Detaljplanen berör fortplantnings- och viloplatser för bland annat mindre hackspett, hasselsnok och ett flertal fladdermöss vilka är skyddade enligt artskyddsförordningen.

Andra skyddade arter som berörs är gröngöling, stare, läderbagge och ett flertal grod- och kräldjur. Trots att dispens enligt artskyddsförordningen kan krävas och saknas har detaljplanen antagits.

Fladdermöss

Hasselsnok

Förekomst av skyddade arter

Enligt den till detaljplanen genomförda kommunala naturinventeringen (Naturcentrum 2020-05-27) förekommer ett stort antal skyddade arter (fig.1) inom detaljplaneområdet och i dess närområde. Det har noterats förekomst av ett flertal skyddade fladdermusarter som nordfladdermus (NT), dvärgpipistrell, brunlångöra (NT), gråskimlig fladdermus, större brunfladdermus, mindre brunfladdermus (VU), vattenfladdermus, fransfladdermus (NT), och mustasch/Brandts fladdermus. Det förekommer även hasselsnok (VU), vanlig snok m.fl kräldjur. Bland de skyddade fåglarna kan nämnas mindre hackspett (NT), gröngöling, stare, bivråk och mindre flugsnappare. Dessutom har fynd av läderbagge (VU), som är strikt skyddad enligt livsmiljödirektivet, gjorts i Rådasjöområdet.

Angående **fladdermusförekomsten** så framgår av naturinventeringen ”Området kring Rådasjön hyser en mycket rik fladdermusfauna och även i inventeringsområdet finns miljöer som är lämpliga för fladdermöss. Det finns hålträd som kan användas som koloniplatser under sommaren och lövskogsmiljöerna är bra jaktmiljöer för arterna.” (Naturcentrum 2020-05-27). Bilden av att området vid Rådasjön utgör en mycket värdefull fladdermusmiljö bekräftas av den artskyddsutredning som utförts som underlag till detaljplanen (Naturcentrum 2020-11-03). Man skriver i utredningen ”Flera inventeringar har utförts i närområdet och totalt har 11 av Sveriges 19 arter noterats inom ett par kilometer från planområdet. Det innebär att området är att betrakta som en mycket artrik fladdermusmiljö.” Själva planområdet beskrivs ur fladdermussynpunkt som: ”Planområdet består till stora delar av lövskog, både yngre skogar som kommit upp på gammal åkermark och äldre igenväxta ekhagar. Det är bra jaktmiljöer för många av arterna och det finns också inslag av hålträd som kan användas för kolonier.”

Inom planområdet och i dess närområde förekommer även miljöer för den starkt hotade och skyddade arten **hasselsnok**. Arten är noterad i närområdet. I artskyddsutredningen beskrivs förekomst av för arten mycket lämpliga miljöer som hållmarker, lövskogar och övervintringsplatser (Naturcentrum 2020-11-03).

Det förekommer även skyddade fåglar som den rödlistade arten **mindre hackspett**. Mindre hackspett noteras regelbundet vid Rådasjön och i planområdet och enligt naturinventeringen anges att: *"Miljön är lämplig med mycket lövskog, som ger möjlighet både för bobygge och födosök. Även de delar som inte avgränsats som naturvärdesobjekt kan ha ett värde för arten. I före detta åkrar som är igenväxta med triviallövträd som björk, asp och sälg bildas en hel del död ved och träden kan även användas för att hacka ut bohål."* (Naturcentrum 2020-05-27). Även enligt artskyddsutredningen (Naturcentrum 2020-11-03) förekommer det för arten mycket lämpliga miljöer inom planområdet och i dess närhet. Man skriver; *"Delar av planområdet består av en igenväxt ekhage, med hassel i botten och ett mindre inslag av fuktig klibbalskog. Dessa delar bedöms vara mycket lämpliga för arten. Andra delar består av yngre skog som kommit upp på tidigare åkermark. Björk, asp och sälg är vanliga här. Träden är inte så gamla, men det finns en del döda träd och dessa områden bedöms som lämpliga för mindre hackspett."* Enligt artskyddsutredningen så finns i detaljplaneområdet *"ca 3 hektar lämplig eller mycket lämplig biotop för arten, som riskerar att försvinna vid exploatering."*

Även förekomst av **gröngöling** tas upp i artskyddsutredningen (Naturcentrum 2020-11-03). Man skriver: *"Gröngöling noterades i östra delen av området. Arten hackar ut bohål i lövträd, vilket finns rikligt av i området. Arten kan säkert även födosöka i området även om inga stora mängder av myror, som är favoritfödan, noterades."* Enligt naturinventeringen anges att *"Gröngöling både sågs och hördes vid flera tillfällen i östra delen av planområdet och det är troligt att arten häckar i eller nära området."* (Naturcentrum 2020-05-27).

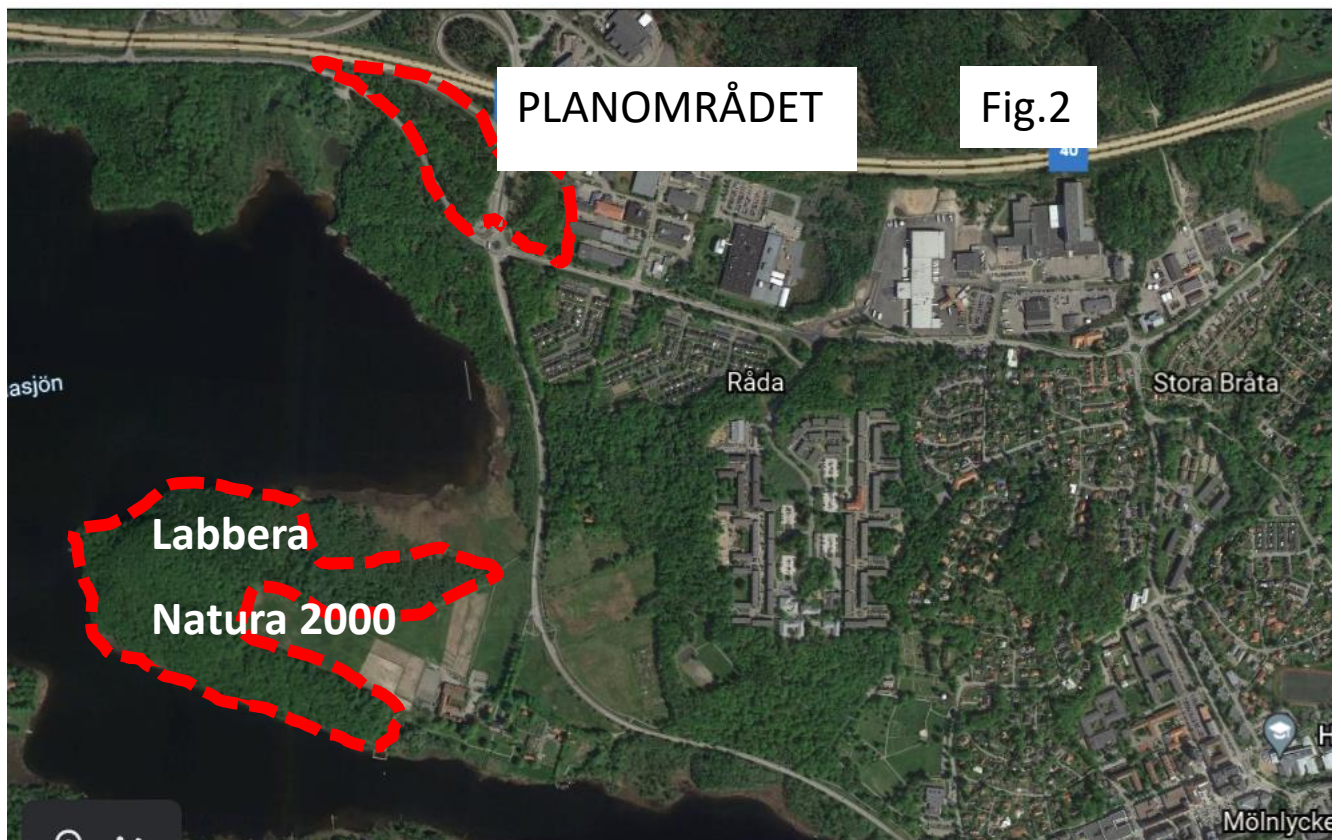
I naturinventeringen beskrivs förekomst av sjungande **stare** inom planområdet vilket tyder på att den häckar i området. Man skriver i inventeringen *"Framförallt är det hålträd i området som kan vara viktiga för arten. Födosökning sker främst i öppnare miljöer."* (Naturcentrum 2020-05-27). Av någon oklar anledning tas inte förekomsten av stare upp i den artskyddsutredning (Naturcentrum 2020-11-03) som har gjorts i samband med planarbetet.

Vid Rådasjöns skogar förekommer även den starkt hotade arten **läderbagge** som lever i håligheter i träd. Enligt naturinventeringen så förekommer inom detaljplaneområdet *"ett par grova ekar (ca 1 meter i diameter) och ganska rikligt med halvgrova ekar (ca 50-80 cm)"* vilka skulle kunna utgöra livsmiljö för arten. Man skriver även att *"Arten kan även leva i andra lövträd och i området finns det till exempel vårtbjörkar, rönnar och aspar med håligheter där arten möjligen skulle kunna leva."* Vid inventeringen noterades inga läderbaggar men rikligt med träd som skulle kunna utgöra lämpliga miljöer för skalbaggen. Man pekar även i naturinventeringen på att området har god potential att utvecklas till en mycket god miljö för läderbagge. Av någon oklar anledning tas inte förekomsten av läderbagge och för den lämpliga förekommande miljöer upp i den artskyddsutredning (Naturcentrum 2020-11-03) som har gjorts i samband med planarbetet.

Behov av prövning enligt artskyddsutredningen

Enligt den artskyddsutredning som gjorts som underlag för detaljplan kan det krävas dispensprövning för arterna mindre hackspett, gröngöling, hasselsnok och förekommande fladdermöss (Naturcentrum 2020-11-03). Naturskyddsföreningen anser att det även kan krävas artskyddsdispens för fler fågelarter som stare och mindre flugsnappare. Det finns även flertal kräl- och groddjursarter i området för vilka det kan krävas dispens enligt artskyddsreglerna. Någon dispens har dock inte ansökts om eller behandlats under ärendets gång. Detaljplanen strider därför mot gällande nationell och EU-rättslig artskyddslagstiftning

eftersom den saknar grund i en artskyddsprövning. Enligt rättspraxis skall artskyddsfrågan behandlas tidigt i ärendeprocesserna då de riskerar att vara svåra att hantera om de föregrips av styrande beslut som detaljplaner. Detaljplanebeslutet bör därför upphävas.

Påverkan på Natura 2000-området Labbera

Delar av Rådasjöns stränder är avsatt som ett enligt EU-rätten särskilt avgränsat och skyddat Natura 2000-område (SE0520169 Labbera). Planområdet som berörs av de planerade åtgärderna ingår som en del av Rådasjöns skogs- och naturområden och hänger via sjöns stränder samman med Natura 2000-området Labbera (fig.2). Avståndet mellan Natura 2000-området och planområdet är endast ca 600 meter. Frågan om påverkan av Natura 2000-området har inte behandlats eller relaterats till i planprocessen vilket är en allvarlig brist. Enligt gällande Natura 2000-lagstiftning så gäller att om man avser vidta åtgärder som på ett betydande sätt påverkar ett Natura 2000-område och dess värden krävs särskilt tillstånd. Tillstånd krävs även för åtgärder som sker utanför Natura 2000-området om dessa påverkar Natura 2000-området och dess arter och bevarandevärden.

Det är främst påverkan på olika arter som förekommer inom Natura 2000-området och som även finns vid planområdet och norra Rådasjöns strandskogar som ur ett Natura 2000-perspektiv är relevanta att bedöma påverkan på. Det gäller i detta fall särskilt fåglar och fladdermöss vilka är arter som använder Rådasjöns strandskogar som livsmiljöer. För de flesta arter som lever i dessa miljöer så ingår både Råda stock och Natura 2000-området i en gemensam miljö (fig.2) och det är samma populationer av arterna som förekommer i dessa områden. Åtgärder som genomförs utanför Natura 2000-området och som påverkar arter som

förekommer inom Natura 2000 - området kan påverka den gemensamma populationen negativt. Något som gör att tillstånd kan krävas även om åtgärden genomförs som i detta fall utanför ett Natura 2000-området.

Enligt bevarandeplanen för Labberas Natura 2000-område så gäller att: *"Målet är att ekskogen och bokskogen och dess arter ska finnas kvar i nuvarande mängd eller öka."* Bland de arter som nämns förekomma i Natura 2000-området och som även förekommer vid planområdet är arter som mindre hackspett och fladdermusarterna brunlångöra, fransfladdermus, gråskimlig fladdermus, större brunfladdermus, mindre brunfladdermus, nordfladdermus och vattenfladdermus. Dessa arter skall särskilt bevaras livskraftiga inom Natura 2000-området men med tanke på att Natura 2000-området enbart har en areal av 22 hektar och att dessa arters livsmiljöer och lokala populationer sträcker sig utanför området så krävs det att man beaktar Natura 2000-lagstiftningen vid åtgärdsprövningar i närområdet. Det är något som dock ej har skett i detta fall, vilket är felaktigt och något som utgör en grund för att detaljplanebeslutet skall upphävas.

Rådasjöns naturreservat

Planen ligger direkt intill Rådasjöns naturreservat och delar av planen innebär även ett intrång i naturreservatet. Syftet med reservatet är bland annat att bevara områdets naturvärden med dess biologiska mångfald. Den förekommande lövskogen med dess arter utgör en väsentlig grund för bildande av reservatet och har ett särskilt skyddsvärde. Mindre hackspett är en av de målarter som pekas ut i naturreservatets skötselplan och målet för reservatet är att arten skall häcka inom reservatet med minst två par. Med tanke på att mindre hackspett har höga arealkrav för sin livsmiljö innebär detta att det även kan finnas behov av att lövskog även utanför reservatet bevaras. En sådan lövskog kan utgöras av den skog som nu föreslås exploateras i planförslaget. Planförslaget kan därför stå i strid med reservatets föreskrifter och målsättningar. Eftersom mindre hackspett dessutom är skyddad art så berörs även artskyddsförordningen vid en sådan bedömning. Samma sak gäller de förekommande fladdermössarterna vilka missgynnas av att lövskogen försvinner och av en ökad belysning i området.

Planen påverkar dessutom naturreservatets hydrologiska förhållande då exploateringen norr om reservatet kan leda till förändringar av tillrinnande vattenflöde. De kan även leda till ökade halter av föroreningar vilka via planerat dagvatten kommer att ledas till två bäckar i reservatet.

När det gäller intrånget och ianspråktagande av mark inom reservatet så krävs en särskild dispens och en särskild prövning vilket saknas. Detta framgår av planbeskrivningen där det även framgår att en sådan ansökan "skall vara antagen innan antagande av detaljplanen". Prövningen görs av kommunens miljö- och bygglovsnämnd. Någon ansökan finns inte antagen i nämnden och det verkar som om kommunen inte avser att söka dispens från naturreservatsföreskrifterna för att bygga vägen vilket Naturskyddsföreningen anser vara felaktigt och en grund för upphävande av detaljplanen.

Strandskydd

Planområdet berör delar av det strandskydd som finns vid Rådasjön. Kommunen avser inte upphäva strandskyddet trots att man tänker exploatera den del där intrånget sker genom vägbyggnation. Naturskyddsföreningen anser att det krävs att strandskyddet upphävs eller att

man får dispens för att man skall kunna bygga en väg inom området så som planeras. Med tanke på de höga naturvärdena, naturreservatet, artförekomsterna och friluftsvärdena så bör ett upphävande av strandskydd utredas på ett betydligt mer grundligare sätt än vad som gjorts i planen. Det bör särskild motiveras varför ett upphävande skall ske och det måste visas att ett upphävande inte strider mot strandskyddets syfte vilket är att slå vakt om de biologiska värdena och friluftslivet. Detta har ej skett i tillräcklig omfattning enligt planunderlaget.

Riksintresse för friluftslivet

Rådasjöområdet är utpekad som riksintresse för friluftslivet och planen innebär direkt intrång i delar av riksintresseområdet. Dessutom riskerar planens verksamhet orsaka en direkt påverkan på riksintresset och friluftsvärdet genom påverkan på biologisk mångfald och ökade störningar. Grunden för riksintresset är Rådasjöns naturvärden, dess naturreservat och Natura 2000-område. Så som Naturskyddsföreningen tidigare kunnat visa riskerar detaljplanen att påverka både Rådasjöområdets naturvärden och därmed även riksintresset friluftsliv. Kommunen har vid sin planläggning inte tagit tillräcklig hänsyn till riksintresset då man bedömer att det inte alls påverkas av detaljplanen. Något Naturskyddsföreningen anser är felaktigt och i strid med lagstiftningen.

Dricksvattentäkt

Planområdet ligger inom skyddsområdet för Rådasjöns vattentäkt och planområdets sydgräns ansluter till två bäckar till vilka det enligt planen avses ledas dagvatten från område. Rådasjön utgör en viktig regional vattentäkt för både Mölndal och Göteborg, vilket gör att det är särskilt viktigt att inte förorenat dagvatten når till Rådasjön. Med tanke på att en exploatering innebär en minskad rening av regnvattnet och att en ökad mängd vatten kommer att nå till Rådasjön från området så är det viktigt att rening och reducering av dagvattnet sker före det att det lämnar planområdet.

Dagvatten

En exploatering och borttagande av skogen innebär att mer vatten kommer att tillföras marken i området. Detta innebär att avrinningen kommer att öka. Föroreningarna i vattnet kommer även att öka eftersom skogsmarkens idag renade förmåga försvinner.

Naturskyddsföreningen anser att exploateringen inte får orsaka att nuvarande hydrologiska förhållande i Naturreservatet får förändras. Det nya planområdet får inte heller innebära att ökade halter av föroreningar når till naturreservatet. Detta kräver en modern och väl utvecklad dagvattenhantering. Det är bra att man föreslår ”biofilter” för dagvattenhanteringen men det behövs troligen fler åtgärder vid byggnationer nära Rådasjön. Ett förslag är ”gröna tak” på byggnaderna. Möjligen kan dammar anläggas om plats finns.

Betydande miljöpåverkan

Sammantaget anser Naturskyddsföreningen att detaljplanen innebär en betydande miljöpåverkan. Detta då planen innebär påverkan på värdefull natur, flertal skyddade arter, Natura 2000-område, naturreservat, riksintresse för friluftslivet, strandskydd och dricksvattentäkt. Kommunens egen naturinventering och artskyddsutredning bekräftar förekomst av naturvärden och visar på inverkan på naturskydd och artskydd. Planen berör värden av både nationellt- och EU-rättsligt intresse.

Miljökonsekvensbeskrivning saknas

Någon särskild miljö kvalitetsbeskrivning (MKB) har trots detaljplanens påverkan på ett flertal viktiga miljövärden inte upprättats. Planen innebär påverkan på värdefull natur, flertal skyddade arter, Natura 2000-område, naturreservat, riksintresse för friluftslivet, strandskydd och dricksvattentäkt och självklart borde en MKB ha upprättats. Att så inte skett står i strid med gällande MKB-lagstiftning och EU-rätten. Naturskyddsföreningen anser att detta utgör en grund för att detaljplanebeslutet skall upphävas.

För Naturskyddsföreningen i Härryda

Michael Nilsson
ordförande

Mark- och miljödomstolen

Kommunfullmäktige i Härryda kommuns beslut den 14 oktober 2021 (§ 192, dnr 2015KS531) att anta detaljplan för del av fastigheten Råda 1:1 m.fl., Mölnlyckemotet, har överklagats till Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen. Domstolen handlägger överklagandet i mål P 4713-21.

Mark- och miljödomstolen ger berörda tillfälle att yttra sig över överklagandet. Eventuella yttranden ska ha kommit in till domstolen **senast den 22 juli 2022**. Domstolen kan komma att avgöra målet även om några yttranden inte kommer in.

Synpunkter skickas till Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, Box 1070, 462 28, Vänersborg eller via e-post mmd.vanersborg@dom.se. Ange fullständiga kontaktuppgifter och gärna även e-postadress i yttrandet. Ange också domstolens målnummer.

Handlingarna i målet finns tillgängliga på mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt, Hamngatan 6, Vänersborg.